

ประวัติพ่อครูจันทร์ตา เลาคำ

นายอินตา เลาคำ เป็นนามที่ใช้ในบัตรประชาชน แต่ชื่อในการแสดงได้ใช้ชื่อว่า จันทร์ตา เลาคำ ได้เกิดวันศุกร์ที่ 1 ธันวาคม 2496 ถิ่นกำเนิดเดิมอยู่ที่ บ้านตีนธาตุ หมู่ 4

ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ นายอินตา เลาคำ ได้รับการศึกษาในระดับ ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านสันกลาง ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และ ได้ทำการสมรสกับ นางประพิน กาใจ ซึ่งได้ทำอาชีพการตัดเย็บเสื้อผ้า โดยมีบุตรด้วยกัน 1 คน ชื่อ นางสาวจิราภรณ์ เลาคำ ปัจจุบันได้พักอยู่บ้านเลขที่ 81/1 หมู่ 10 ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

นายอินตา เลาคำ เป็นบุตรชายของ นายสุข เลาคำ และนางแสง เลาคำ และมีพี่น้องร่วมสายเลือดทั้งหมด 8 คน คือ นางบัวเร็ว เลาคำ , เด็กชายประพันธ์ เลาคำ (เสียชีวิตแล้ว) , นายอินตา เลาคำ , นางสาวเพชร จินตามัง , นางยุพิน แจ่มสว่าง , นายประสิทธิ์ เลาคำ (คือปั้นแก้ว เลาคำ ช่างขอ) , นางพิมพ์พร เลาคำ (เสียชีวิตแล้ว) และนางหรรษคำ เลาคำ ซึ่ง นายอินตา เลาคำ เป็นบุตรคนที่ 3 มีอุปนิสัยที่รักการแสดง ศิลปะ และการขับร้อง ขับขอ เป็นชีวิตจิตใจ มีนิสัยอ่อนโยน มีเหตุผล เอาใจจริงเอจกับงาน เป็นคนตรงไปตรงมาไม่ชอบอ้อมค้อม และรักความยุติธรรมเป็นที่สุด

นายอินตา เลาคำ ได้เกิดกับครอบครัวที่มีฐานะยากจน พ่อแม่มีอาชีพทำนา ทำไร่ รับจ้างทั่วไป แต่ด้วยความชอบและรักในการแสดงร้องรำทำเพลงเป็นชีวิตจิตใจ ทุกวันเวลาไปทำนา ทำไร่ หรือทำงาน นายอินตา จะหิ้ววิทยุทรานซิสเตอร์ไปด้วยทุกครั้งไม่เคยขาด นอกจากเป็นคนที่มีนิสัยอ่อนโยน และยังช่วยพ่อแม่ดูแลครอบครัว พ่อถึงหน้าทำนา นายอินตา ก็จะไปเป็นลูกจ้างเลี้ยงควาย โดยจะต้องตื่นเวลา 5.00 น.ทุกวันเพื่อขี่ควายไปส่งให้นายจ้างที่ทุ่งนาแล้วกลับไปเก็บมูลควายให้สะอาด จากนั้นจึงกินข้าวอย่างเร่งรีบเพื่อให้ทันไปปรับควายมาเลี้ยง พ่อถึงเวลาเที่ยงก็นำควายกลับให้นายจ้างได้ใช้ไถนา จากนั้นต้องกลับมาพินทำกองไฟเพื่อสูมให้ควายกินเลียบ ยุง พอตกเย็นก็ไปปรับควายกลับบ้าน ทำอย่างนี้ตลอดระยะเวลาจนทำนาเสร็จประมาณ 1 เดือน หรือเดือนครึ่ง ก็จะได้ค่าจ้างเป็นข้าวเปลือก 5 กระบุง และช่วงของการทำนา นายอินตาก็จะใช้เวลาร้างหรือในช่วงเที่ยงที่เลี้ยงควายทำเบ็ดตกปลาไปด้วย เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระพ่อแม่อีกทางหนึ่ง เป็นอย่างนี้ตลอดทั้งปี และเป็นประจำทุกปี

เมื่ออายุได้ 11 ปี นายอินตา เลาคำ ได้จบการศึกษาจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พ.ศ. 2509 และได้ออกมาช่วยพ่อแม่ทำไร่ทำนา ประกอบกับฐานะพ่อแม่ยากจน ครอบครัวจึงไม่มีใครมีโอกาสเล่าเรียนถึงมัธยมปลาย จนอายุได้ 18 ปี ได้ทราบว่ามิเพื่อนในหมู่บ้านเดียวกันไปเรียนการขับชอกกับคุณแม่คำปัน เงาใส ศิลปินอาวุโส ชื่อตั้งแห่งบ้านทุ่งหลวง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งด้วยความชอบ และรักในการแสดง จึงได้เข้าไปขอเป็นศิษย์กับคุณแม่คำปัน เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2515 ในการเรียนช่วงแรกก็มีปัญหาเสียงไม่ดี แต่ด้วยความรักที่จะเป็นศิลปิน จึงหันมาฝึกการแสดงนายอ้าย (ตัวตลก) ซึ่งในตอนนั้นนายอ้ายที่มีชื่อเสียงคือ พ่อบุญตัน ชื่อทศ

อยู่บ้านหนองไคร้ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยแม่ครูเป็นผู้แนะนำ และติดตามดูการแสดงมาโดยตลอด พร้อมกันนั้น พ่อบุญตันยังได้ทำการฝึกหัดการเป่าปี่ให้กับแม่ครูคำปันอีกทางหนึ่งด้วย

นายอินตา เลาคำ ได้อยู่รับใช้แม่ครูมาจนอายุได้ 25 ปี จึงได้ทำการสมรสกับนางประพิน กำใจ และได้ย้ายตัวเองไปอยู่กับภรรยาที่บ้านหนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ แต่ก็ยังไม่เลิกจากการแสดง ยังคงพยายามฝึกฝนมาตลอด พอเสียงดีขึ้นมาก็ได้หันมาศึกษาการขับข้อย่างจริงจัง และเริ่มมีลูกศิษย์เป็นของตนเองคือนายประสิทธิ์ เลาคำ (น้องชาย) เมื่อสอนนายประสิทธิ์ (ปั้นแก้ว ช่างขอ) ให้เป็นศิลปินจนเป็นที่รู้จักของประชาชนอย่างแพร่หลาย ต่อมาก็มีผู้สนใจมาขอเข้าเป็นศิษย์เรื่อยมามีทั้งผู้ที่สามารถเรียนรู้จนจบสิ้นกระบวนการและผู้ที่ยังไม่จบ ในปี 2519 นายอินตา เลาคำได้ร่วมกับเพื่อนๆที่เป็นศิษย์แม่ครูเดียวกัน จัดตั้งละครขอขึ้นมา

1 วง โดยใช้ชื่อคณะพรวัวล้านนา

นายอินตา เลาคำ รับหน้าที่เป็นผู้กำกับการแสดง และเขียนบท แต่การแสดงก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จนปี 2525 วงก็ล้ม จากนั้นจึงได้กลับไปประกอบอาชีพทำสวนกะหล่ำ และสวนกระเทียมที่บ้านหนองบัว ควบคู่ไปกับการแสดง แต่การแสดงก็ล้มลุกคลุกคลานมาตลอด จนกระทั่งในปี 2528 แม่ครูคำปัน เงามใส ได้เสียชีวิตลง นายอินตา เลาคำ จึงคิดที่จะเอาดีทางด้านวงการเกษตรในการปลูกหอมขาว หอมแดง ปลูกกะหล่ำ ตลอดจนในระยะนี้งานแสดงซอกก็ห่างมาก จนปี 2532 นายมานพ เมืองพรวัว เพื่อนของนายอินตา เลาคำ ซึ่งเป็นศิลปินชื่อดัง ก็มาชักชวนให้เข้าร่วมกับคณะศรีสมเพชร 2 เพื่อแสดงเป็นตัวตลก ทำให้นายอินตา ได้มีโอกาสกลับเข้าสู่การแสดงอีกครั้ง จากนั้นการแสดงก็เพิ่มมากขึ้น

ปี 2534 จึงได้มีโอกาสร่วมงานกับบุญศรี รัตนัง ซึ่งเป็นคู่สำรอง พอถึงปี 2537 ก็ลาออกจากวงละครขอศรีสมเพชร 2 และได้ร่วมงานกับบุญศรี รัตนัง จัดตั้งวงละครขอขึ้นอีกครั้ง โดยใช้ชื่อคณะบุญศรี รัตนัง ซึ่งทำเป็นวงละครขอควบคู่กับดนตรีลูกทุ่งวงใหญ่ มีลูกสมาชิกทั้งหมด 42 คน โดยนายอินตา เลาคำ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการวง และคิดหาวิธีพัฒนาการแสดงต่างๆ โดยการนำเอากลองสับดีชัย และกลองปู่เจ้า กลองตั้งนั่ง และกลองมอชิงเข้ามามีบทบาทควบคู่ไปกับการขับร้องเพลงลูกทุ่งคำเมือง จนทำให้นายบุญศรี รัตนัง ได้เป็นนักร้องพระพิฆเนศทองพระราชทานขึ้นในปี 2539 ส่งผลให้การแสดงเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่นั้นมา จนมาถึงปี 2544 บุญศรี รัตนัง เกิดอาการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ทำให้เกิดอาการวูบ มือเท้าชาจนเดินไม่ได้ อาการดังกล่าวได้เกิดขึ้นในช่วงที่กำลังทำการแสดง ในที่สุดจึงต้องประกาศยุบวงในวันที่ 20 พฤษภาคม 2544

นายอินตา เลาคำ จึงได้มาร่วมกับคุณแม่บัวซอน ถนอมบุญ ตั้งคณะละครขอใหม่ขึ้นมา โดยใช้ชื่อว่า คณะดาวล้านนา มีสมาชิกเกินกว่า 20 คน ซึ่งได้รวบรวมลูกศิษย์และเพื่อนๆเข้ามามีส่วนร่วมในคณะละครขอดังกล่าว โดยนายอินตา เลาคำ เป็นผู้ควบคุมวง และการแสดงทั้งหมด

เกียรติคุณและรางวัลที่เคยได้รับ

1. เกียรติบัตรจากสำนักงานการศึกษา อำเภอแม่แตง ได้สนับสนุนและส่งเสริม ศิลปะวัฒนธรรมเพลงขอพื้นบ้าน เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2540

2. เกียรติบัตรจากคณะสงฆ์ อำเภอแม่ริม ในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมตามโครงการ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2542

  3. เกียรติบัตรจากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ที่เข้าร่วมแสดงขอและดนตรีพื้นบ้าน วันที่ 7 ธันวาคม 2542

  4. เกียรติบัตรจากโรงเรียนสามัคคีวิทยาที่ได้ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน

  5. เกียรติบัตรจากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ในการให้ความร่วมมือแสดงดนตรีพื้นบ้าน (ขอ) ในงานทอดพระเกียรติครูการศึกษาพิเศษของแผ่นดิน เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2542

  6. เกียรติบัตรจากวิทยาเขตอินทนนท์จัดค่ายพัฒนาจัดค่ายอัจฉริยะนักเรียน ในวันที่ 9 มิถุนายน 2544

  7. โล่เกียรติยศ นักแสดงยอดเยี่ยมระดับจังหวัด วันที่ 5 เมษายน 2545
- ขอขอบคุณที่มา http://www.salahlanna.com/advise_3.html